

**WERELD
WIJZER**

CANADA

QUÉBEC NEW BRUNSWICK
PRINCE EDWARD ISLAND NOVA SCOTIA
NEWFOUNDLAND AND LABRADOR

RONALD DE LANGE

INHOUD

Voorwoord	9	Film	64
ACHTERGRONDEN	11	Radio en tv	65
Het land	11	Musea	66
Noord-Amerika	11	Powwow	66
Provincies en territoria	13	Unesco World Heritage	
Streken en zones	16	Sites	67
Tijden	18	Economie	68
Symbolen	19	Werk	68
Provinciale landschappen	20	Provincies	69
Klimaat	28	Verkeer en transport	70
Indian summer	29	Autowegen	70
Provincies	30	Spoorwegen	72
Bevolking	33	Autobus	73
Waar ze wonen	33	Vliegen	74
Oorspronkelijke inwoners	33	Varen	75
Immigratie	35	Wandelen	76
Godsdienst	37	Telecommunicatie	76
Taal	38	Eten en drinken	77
Sport	39	Buitenshuis eten	77
Versus Amerikanen	41	Binnenshuis eten	79
Omgangsvormen	41	Typisch Canadees	79
Onderwijs	43	Winkelen en souvenirs	83
Geschiedenis	44	Winkelen	84
Vroegste bewoning	44	Souvenirs	85
Intellectuele ontdekking	45	Gezondheidszorg	86
Koloniaal tijdperk	46	Milieuzorg	87
Grotere zelfstandigheid	50	Flora en fauna	88
Onafhankelijkheid	51	Parks Canada	88
Provincies	52	Plantenwereld	90
Politieke structuur	57	Dierenwereld	92
Confederatie	57	Beste kijktijd	104
Regering	57	PRAKTISCHE INFORMATIE	105
Provincies	60	Voor de reis	105
Gemeenten	60	Nuttige adressen	105
Kwestie-Québec	60	Beste reistijd	106
Kunst en cultuur	62	Vervoer naar Canada	106
Beeldende kunst	62	Gezondheid	107
Muziek	63	Geld	108
Dans	64	Reisdocumenten	108
Literatuur	64	Bagage	109
Theater	64		

Kleding	109	Maten en gewichten	126
Douane	110	Medicijnen	126
Tijdens de reis	111	Noodgevallen	127
Nuttige adressen	111	Openingstijden	127
Aankomst	111	Politie	127
Vervoer	111	Pornografie	127
Geld	113	Post	129
Identificatie	114	Postkantoor	129
Gezondheid	114	Prijzen	129
Telefoneren	115	Prostitutie	129
Winkelen	115	Radio en televisie	130
Overnachtingsmogelijkheden	116	Reisdocumenten	130
Na de reis	116	Restaurants	130
Vertrek	116	Rondreis	130
Douanebepalingen	116	Souvenirs	131
Belastingteruggave	117	Strand	131
Emigreren	117	Taal	131
Van A tot Z	117	Taxi's	131
Accommodaties	117	Telefoneren	131
Afstanden	119	Tijdzones en tijdsverschillen	132
Ambassades	119	Travellercheques	133
Apotheken	119	Verkeer en verkeersregels	133
Autohuur	119	Verzekeringen	133
Banken	120	Video en dvd	133
Benzine	120	Visum	134
Creditcards	120	Vliegduur	134
Douanebepalingen	120	Vliegmaatschappijen	134
Drank	121	Voorbehoedsmiddelen	134
Drugs	121	Water	134
Elektriciteit	121	Wegenkaarten	134
Feest- en gedenkdagen	121	Wereldomroep	134
Fietsen	122	Winkelen	135
Fooien	122	Zon	135
Fotograferen en videofilmen	122	Zwemmen	135
Gehandicapten	123		
Geld	123	BEZIENSWAARDIGHEDEN	137
Geld wisselen	123	Rondkijken in Québec en de Atlantische provincies	137
Gezondheidszorg	123		
Godsdienst	124	Provincie Québec	138
Hengelsport	124	Laurentides-gebergte	139
Inenting	124	Tussen Montréal en Québec	149
Insecten	124	Ten noorden van de hoofdstad	153
Internet	124	Verder langs de Fleuve St.-Laurent	156
Jagen	124	Saguenay-fjord	162
Kamperen	125	Het afgelegen oosten	171
Kleding	125		
Klimaat	126		
Klok	126		

Het Gaspé-schiereiland	178	Charlottetown	329
De Appalachen-regio	185		
Omgeving Montréal	195	Provincie Nova Scotia	335
Het verre westen en noorden	198	Atlantisch oost	336
		Cape Breton Island west	343
		Het oosten van	
Ville de Québec	204	Cape Breton Island	353
Bovenstad binnen de vestingmuren	204	Northumberland Strait	361
Benedenstad aan de historische haven	214	Rond Minas Basin	369
Bovenstad buiten de vesting	217	Annapolis Valley	375
De voorsteden	220	Rond St. Mary's Bay	388
		Cape Sable ronden	390
		Atlantisch west	396
		Halifax	408
Montréal	223	Stadscentrum	409
De oude stad	227	Waterfront	416
Oude haven	234	Verder in de stad	419
Centrum van vandaag	235	Harbour Islands	422
Mont Royal	238	York Redoubt	423
Olympisch park	242	Halifax Airport	423
In het water	245		
Lachine	250	Provincie Newfoundland and Labrador	424
Ook het bekijken waard	251	Westelijke lengte	427
		Labrador	442
Provincie New Brunswick	253	De Vikingenkust	453
Grenzend aan Québec	254	Het midden	460
Gulf of St. Lawrence	262	Rond Fortune Bay	471
Northumberland Strait	266	Avalon schiereiland	475
Moncton	272		
Bay of Fundy	273	St. John's	486
Saint John	280	Signal Hill	490
Monding Bay of Fundy	286	Quidi Vidi	491
Langs de grens met de VS	289	Downtown noord	493
Het hart	294	Noord van de stad	496
		Downtown west	497
Fredericton	298	De overkant	499
Provincie Prince Edward Island	306	Ter afsluiting	500
De westpunt	307	Over de auteur	500
Annes Land	313	Register	501
De oostpunt	322		
Charlottes Land	327		

OPGENOMEN KAARTEN

Canada in de wereld	11	Fredericton, hoofdstad van New Brunswick	299
Canada in Noord-Amerika	12	Provincie Prince Edward Island	306
De federale staat Canada	14-15	Prince Edward Island	
Québec en de Atlantische provincies	22-23	National Park	318-319
Provincie Québec	140-141	Charlottetown, hoofdstad van Prince Edward Island	330-331
Omgeving Gatineau en Capital Region	142-143	Provincie Nova Scotia	335
Mont-Tremblant	147	Dartmouth	337
P'tit Train du Nord Linear Park	148	Cape Breton Highlands National Park	348-349
Sagenay Marine Park	164-165	Fortress of Louisbourg, Cape Breton Island	358
Nationaal Park Archipel de Mingan	174-175	Kejimikujik National Park	384-385
Omgeving Montréal	196-197	Halifax, hoofdstad van Nova Scotia	409
Nunavik	202	Halifax, downtown	410
Omgeving Ville de Québec, hoofdstad van Québec	206-207	Halifax, Citadel Hill	411
Centrum Québec	208-209	Provincie Newfoundland and Labrador	424
Centrum Montréal	224-225	Island of Newfoundland	426
Métro Montréal	226	Gros Morne National Park, Island of Newfoundland	436-437
Montréal, oude stad en oude haven	228-229	Leifsburdur bij L'Anse aux Meadows, Island of Newfoundland	456
Montréal, eilandenpark Jean-Drapeau	246	St. John's, hoofdstad van Newfoundland and Labrador	486-487
Provincie New Brunswick	253	St. John's, stadscentrum	490
Caraquet, openlucht- museum Village Acadien	259		
Moncton	274-275		
Fundy National Park	278-279		
Saint John	282-283		

Prince Edward Island

De vlag van Prince Edward Island is een wit vlak met het bovenste derde deel daarvan een rood horizontaal vlak waarin een breed uitgestrekte gouden leeuw is afgebeeld. Aan de bovenkant van dat vlak bevinden zich kantelen. Daaronder in het witte vlak staat een groen eiland met bomen. De onderste rand en de rechterrand zijn voorzien van roodgeblokte lijnen.

Vlag Prince Edward Island

Québec

De vlag van Québec is een wit vlak met in elk van de vier hoeken een blauw vlakje. In het midden van elk daarvan is een 'fleur-de-lys' (Franse lily) uitgespaard.

Vlag Québec

Maple leaf

Het officiële symbool waaraan iedereen een Canada herkent, is het esdoornblad, in het Engels maple leaf en in het Frans feuille d'érable. Het betreft de suikeresdoorn, *Acer saccharum*.

Tegelijk met de introductie van de Canadese vlag in 1965 werd de maple leaf het officiële symbool.

Volkslied

Het volkslied heet 'O Canada'. Het is in 1880 gecomponeerd. De muziek is van Calixa Lavallée en de oorspronkelijk Franse tekst van rechter Adolphe-Basile Routhier. In 1908 schreef Robert Stanley Weir de Engelse vertaling. Op 1 juli 1980, een eeuw nadat het voor de eerste keer werd gezongen, werd het tot het nationale volkslied van Canada uitgeroepen.

PROVINCIALE LANDSCHAPPEN

Bij elkaar omvatten de vijf provincies van deze Wereldwijzer in oppervlakte iets minder dan een kwart van het totale grondgebied van Canada. Wat aantal inwoners en economisch belang betreffen, gaat het echter om bijna een derde.

New Brunswick

De provincie New Brunswick heeft een min of meer rechthoekige vorm: 242 kilometer breed en 322 kilometer lang. Met een oppervlakte van ruim 73.500 km² is ze bijna net zo groot als de Benelux. Er wonen circa 800.000 mensen. Ongeveer een derde daarvan heeft het Frans als moedertaal, vooral in het noorden en noordoosten. De rest is Engelstalig plus groepen inheemse mensen met eigen talen. De provincie is door koning George III van Groot-Brittannië vernoemd naar zijn Duitse bezitting, het voormalige hertogdom Braunschweig-Lüneburg in Niedersachsen. Provinciehoofdstad is Fredericton, in het binnenland gelegen. Er wonen circa tachtigduizend mensen. De grootste steden zijn echter Saint John met 125.000

inwoners en Moncton met ongeveer 115.000. De eerste ligt in het zuiden aan de kust van de Bay of Fundy. Moncton is in het zuidoosten gesitueerd, iets van de kust van de Bay of Fundy vandaan.

Grenzen

Dat gebied ligt ingeklemd tussen Nova Scotia en de Bay of Fundy in het zuiden, de VS in het westen, Québec in het noorden en de Gulf of St. Lawrence en Prince Edward Island in het oosten. Het noordelijkste deel ligt op ongeveer de hoogte van hartje Frankrijk, de zuidelijkste punt komt bijna tot 45 graden noorderbreedte.

Landschap

In het zuiden heeft deze provincie heuvelachtig gebied met de twee grootste steden plus de getijden van de Bay of Fundy en tal van toe-

ristische attracties. Naar het midden kom je op glooiende vlaktes rond het historisch getinte Fredericton. In het westen en het noorden vind je bergachtige wouden met de Appalachian-bergketen als ruggengraat vanuit de VS naar het noorden toelopen. Naar het oosten wordt het terrein weer wat vlakker. Zo'n 85 procent is bedekt met gemengde bossen. Hoogste bergtop is Mount Carleton (820 meter) in het noorden.

De belangrijkste rivieren zijn de Miramichi River die van west naar oost dwars door New Brunswick loopt, en vooral de 670 kilometer lange St. John River die van het noordwesten komt en via Grand Falls, Woodstock en Fredericton naar Saint John in de Bay of Fundy stroomt.

In het landschap komen veel abrupte onderbrekingen voor: hoogland en laagland wisselen elkaar regelma-

Ruige rotsen bij Grand Falls, New Brunswick

PRAKTISCHE INFORMATIE

VOOR DE REIS

Nuttige adressen

Canada in Nederland

Canadese ambassade in Nederland: Sophialaan 7, 2514 JP Den Haag, ☎070-311-1600, e-mail info@canada.nl, website www.dfait-maeci.gc.ca/canada-europa/netherlands/

Toeristische informatie: Canadian Tourism Commission, website www.keepexploring.ca

Over emigratie: Canadese ambassade in Berlijn, Duitsland, ☎+49-30-20-312447, website www.dfait-maeci.gc.ca/canada-europa/germany/

Canada in België

Canadese ambassade in België: Terurenlaan 2, 1040 Brussel, ☎02-741-0611, website www.dfait-maeci.gc.ca/canada-europa/brussels/

Toeristische informatie: Canadian Tourism Commission, website www.keepexploring.ca

Toeristische informatie Frans: Commission Canadienne du Tourisme, ☎+33-1-44432507, website www.dfait-maeci.gc.ca/canada-europa/france/tourisme/tourisme-fr.asp

Over emigratie: Canadese ambassade in Parijs, Frankrijk, ☎+33-1-44432916, website www.dfait-maeci.gc.ca/canada-europa/france/

New Brunswick

New Brunswick Tourism: 397 Queen Street, Fredericton, New Brunswick, Canada E3B 4Y7, ☎+1-506-460-2129, e-mail tourism@fredericton.ca, website www.tourismnbcanada.com

Fredericton Tourism: City-Tourism Division, P.O. Box 130, Fredericton, New Brunswick, Canada E3B 4Y7, ☎+1-506-460-2041, e-mail tourism@fredericton.ca, website www.fredericton.ca/ec1.asp

Newfoundland and Labrador

Department of Tourism, Culture and Recreation: P.O. Box 8700, St. John's, Newfoundland, Canada A1B 4J6, ☎+1-709-729-2831, e-mail tourism@gov.nl.ca, website www.newfoundlandandlabradortourism.com

Tourism St. John's: City-Department of Economic Development & Tourism, P.O. Box 908, St. John's, Newfoundland and Labrador, Canada A1C 5M2, ☎+1-709-576-8106, e-mail tourism@stjohns.ca, website www.stjohns.ca/visitors/index.jsp

Nova Scotia

Department of Tourism, Culture and Heritage: P.O. Box 456, Halifax, Nova Scotia, Canada B3J 2R5, ☎+1-902-425-5781, e-mail explore@gov.ns.ca, website www.novascotia.com

Destination Halifax: 1800 Argyle Street, Suite 802, Halifax, Nova Scotia, Canada B3J 3N8, ☎+1-902-422-9334, e-mail info@destinationhalifax.com, website www.halifax.ca/visitors.asp en www.halifaxinfo.com

Prince Edward Island

Tourism PEI: P.O. Box 2000, Charlottetown, Prince Edward Island, Canada C1A 7N8, ☎+1-902-368-4444, e-mail island@gov.pe.ca, website www.peiplay.com

Provincie New Brunswick

Wie in de provincie New Brunswick arriveert, zal zich misschien even verbazen: de borden, richtingaanwijzers, straatnamen en reclames zijn er in twee talen, Engels en Frans; je bent niet in Québec en toch is er Frans. New Brunswick is officieel tweetalig; de enige provincie in Canada die dat is. Dat komt omdat ongeveer een derde van de inwoners het Frans als moedertaal heeft. Velen van hen zijn nazaten van Acadische mensen die vanuit Nova Scotia hier naar toe vluchtten toen de Britten tussen 1755 en 1763 probeerden alle Franse

mensen die geen eed van trouw aan de Britse kroon wilden afleggen, te deporteren. De Engelstaligen spreken over New Brunswick, de Franstaligen hebben het over Nouveau-Brunswick. Het is een provincie die uitgestrekte stranden heeft, warm zeewater en mooie kustgebieden. Het binnenland wordt doorsneden door enkele flinke rivieren en is verder bergachtig en zwaar bebost.

In dit hoofdstuk over New Brunswick gaat het achtereenvolgens over de streek grenzend aan Québec, het gebied langs de Gulf of St. Lawrence,

monumenten verklaard. In de school van Metepenagiag aan 2202 Micmac Road (Highway 420) is een lokaal ingericht met exposities daarover en vitrines met enkele van de opgegraven voorwerpen. Open op werkdagen. In het dorp is een restaurant waar inheemse Mi'kmaq-gerechten worden geserveerd.

Kouchibouguac

Aan de kust van de Gulf of St. Lawrence, ten zuidoosten van Miramichi, is het nationale park Kouchibouguac. Dat is een zoutwater- en duinengebied met een lagune met rivierdelta's, stranden en tal van eilandjes. Daarop vertoeven vaak groepen zeehonden. Parks Canada heeft in de wandelroutes door dit natuurreservaat brede houten plankiers gebouwd om het terrein zelf zoveel mogelijk te ontzien. In de zomer kan er gekampeerd worden, 's winters zijn er langlaufloipes. Ongeveer een kilometer na de ingang aan 186 Route 117 staat een bezoekerscentrum met informatie, exposities en een multimediale presentatie over de leefgebieden van het park. Hier kun je ook aanhaken bij een drie uur durend kano-avontuur waarin onder leiding van een gids het dierenleven van dichtbij wordt bekeken. Het park is het hele jaar open, het bezoekerscentrum van half mei tot half oktober. Kouchibouguac komt uit de Mi'kmaq-taal en betekent zoiets als 'rivier van de lange getijden'.

NORTHUMBERLAND STRAIT

Even ten zuiden van het Kouchibouguac-park begint de Northumberland Strait. Deze scheidt de provincie Prince Edward Island van New Brunswick en Nova Scotia.

St.-Édouard-de-Kent

Op weg naar de uiterste zuidoostpunt van de provincie kom je bij het Irving Eco-Centre La Dune de Bouctouche. Dat ligt op een landtong langs de kust en is bereikbaar via St.-Édouard-de-Kent vanaf Route 475. Het is een natuurreservaat met duinen en moerassen die van internationaal belang worden genoemd. Het ecosysteem hier heet onbedorven te zijn met vogels die met uitsterven worden bedreigd en zeldzame planten. Wandelpaden lopen over verhoogde plankiers. Per dag mag maar een beperkt aantal bezoekers het park in. Wind, golven en getijden zorgen voor voort-

durende veranderingen in de stranden en duinen. Van begin mei tot eind november verzorgen natuurgidsen rondleidingen. In een bezoekerscentrum aan 1932 Route 475 wordt de ecologie onder meer met interactieve beeldschermen verduidelijkt. Het gebied is eigendom van en aangelegd door het bosbouwbedrijf van de in Bouctouche geboren en getogen miljardair Kenneth Collin Irving.

Bouctouche

Vanuit dat iets verder gelegen Bouctouche gaat ook een wandelroute naar het Irving Eco-Centre. Dit dorp is trots op het feit dat Irving hier

vandaan komt. Zijn nazaten houden zich bezig met olie, scheepsbouw, bosbouw, papier en tal van andere bedrijfstakken. Op de plaats waar de ouders van 'KC' een winkel hadden, op de grens van wat nu Boulevard Irving is en Chemin du Couvent, staat een bronzen standbeeld van hem.

Op een eilandje in de haven van Bouctouche is het openluchtmuseumachtige Le Pays de la Sagouine, letterlijk het land van de (vrouwelijke) smeerpoets. De romanfiguren van schrijver Antonine Maillet komen hier tot leven in het dorpje Île-aux-Puces (vlooieneiland). Dat heeft nooit echt bestaan, maar het roept wel de Aca-

St.-Édouard-de-Kent, het Irving Eco-Centre La Dune de Bouctouche

Foto: Tourism New Brunswick

